

YLITORNION KUNTA

Tarkastuslautakunta
2021–2024

ARVIOINTIKERTOMUS 2022

Tarkastuslautakunta 24.05.2023 § 29

VUODEN 2022 ARVIOINTIKERTOMUKSEN SISÄLLYSLUETTELO

1	TARKASTUSTOIMINNAN JA ARVIOINNIN TOTEUTUKSEN KUVAUS	3
1.1	Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toimivaltuudet	3
1.2	Tarkastuslautakunnan kokoonpano, arviointisuunnitelma 2021–2024 ja työohjelma 2022 ..	4
2	VUODEN 2021 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY	6
3	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	6
3.1	Talousarvion sitovuus ja tavoitteiden toteutuminen	6
3.2	Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden / talousarvion toteutuminen	8
4	TARKASTUSLAUTAKUNNAN MUUT HAVAINNOT JA ARVIOINNIT	9
4.1	Kunnanhallitus	9
4.2	Elinkeinoitoimi	9
4.3	Perusturva	9
4.4	Sivistystoimi	10
4.5	Tekninen toimi	11
4.6	Tytäryhtiöt	13
4.7	Muut kysymykset ja havainnot	13
5	TILINTARKASTUSKERTOMUS	14
6	ALLEKIRJOITUKSET	14

1 TARKASTUSTOIMINNAN JA ARVIOINNIN TOTEUTUKSEN KUVAUS

1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toimivaltuudet

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

***Hallintosäännön 9 luvussa määritellään kunnan ulkoinen tarkastus.
80 §:ssä on määritelty:***

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on:

- 1) seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi.
- 2) huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollista-va tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä
- 3) tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa toukokuun loppuun mennessä. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano, arviointisuunnitelma 2021–2024 ja työohjelma 2022

Hallintosäännön 2 luvun 8 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on 5 jäsentä, joista valtuusto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja, jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kunnanvaltuuston valitsemina jäseninä ja henkilökohtaisina varajäseninä ovat tilikaudella toimineet seuraavat henkilöt:

Jäsenet:	Henkilökohtaiset varajäsenet:
Asta Väisänen, puheenjohtaja	Eero Jaako 17.10.2022 alkaen (Sanna Väisänen 17.10.2022 saakka)
Tapio Hasa, varapuheenjohtaja	Petri Miiikki
Erkki Kumpula	Pertti Siikavirta
Kaarina Lohiniva	Salme Ylävaara
Tuula Parikka	Merja Rautio

Kunnanvaltuuston valitsemana tilintarkastusyhteisönä toimii KPMG Oy Ab, vastuullisena tilintarkastajana Juha Väärälä JHT, KHT. Tilintarkastaja on ollut tarkastuslautakunnan sihteeri ja hän avustanut suunnitelman, työohjelman ja arviointikertomuksen tekemisessä.

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueena vuonna 2022 oli perusturvan toimiala.

Vuoden 2021 järjestäytymiskokouksessaan tarkastuslautakunnan jäsenet arvioivat omia esteellisyyksiään. Tuula Parikka ilmoitti olevansa perusturvalautakunnan varajäsen. Tapio Hasa ilmoitti olevansa Kiinteistötoimen uskottumies sekä Ainiovaaran Kiinteistöt Oy:n hallituksen jäsen.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2022 7 kertaa (2021: 6 kertaa) ja käsitteli yhteensä 69 § (2021: 61 §).

YLITORNION KUNTA

Tarkastuslautakunta
2021–2024

Tarkastuslautakunnan työohjelma 2022

Kokousaika:	Arvioitavat asiat:	Arviointimenetelmä:
20.10.2022 klo 13.00	Tarkastuslautakunnan kokoontuminen Perusturva Hoitotyönjohtaja Paula Skinnari Kunnan ajankohtaiset asiat Arvioinnin käytännön suorittaminen Tilintarkastajan tilintarkastussuunnitelma	Haastattelut: Perusturvajohtaja Hilka Ylimartimo Hoitotyönjohtaja Paula Skinnari Kunnanjohtaja Maija Pihlajamäki Vuoden 2022 arvioinnin painopistealueen valitseminen
1.12.2022 klo 9.00	Tekninen lautakunta Talousarvio 2023 Tilintarkastusraportti Vastineet arviointikertomukseen 2021 Tarkastuslautakunnan talousarvio ja menojen hyväksyminen	Haastattelut: Tekninen johtaja Jarmo Jaako Taloussuunnittelija Eveliina Vanhatalo Tilintarkastaja Juha Väärälä
26.1.2023 klo 9.00	Kunnan ajankohtaiset asiat Sivistyslautakunta Kunnallisen edunvalvojan raportointivelvollisuus ja valvonta	Haastattelut: Kunnanjohtaja Maija Pihlajamäki Sivistysjohtaja Hanna Lintupuro Toimistos sihteeri Mirja Rahtu
5.4.2023 klo 9.00	Ylitorniolla sijaitsevien yritysten tilanne Kunnan tilinpäätös 2022 Selvitys Meltosjärven lintutorneihin liittyneestä päätöksenteosta	Haastattelut: Yritysneuvoja Toni Kraatari Taloussuunnittelija Eveliina Vanhatalo ja Teija Kannala
3.5.2023 klo 14.00	Kunnan tilinpäätös 2022 Arviointikertomus 2022	Haastattelut: Taloussuunnittelija Eveliina Vanhatalo

24.5.2023 klo 9:00	Hallintojohtajan ajankohtaiskatsaus	Haastattelut: Hallintojohtaja Teija Kannala
-----------------------	-------------------------------------	--

2 VUODEN 2021 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY

Valtuusto on 20.6.2022 käsitellyt vuoden 2021 arviointikertomuksen merkiten sen tiedoksi ja edellyttäen, että kunnanhallitus ja lautakunnat käsittelevät arviointikertomuksen ja antavat selvitykset alkusyksyn kokouksessa toimenpiteistä mihin ne ryhtyvät arviointikertomuksessa esitettyjen asioiden osalta. Kunnanhallitus ja lautakunnat ovat käsitelleet arviointikertomuksen ja antaneet selvitykset.

Valtuuston pyytämiin selvityksiin on saatu vastineet ja valtuusto merkitsi ne tiedoksi 17.10.2022 pidetyssä kokouksessa § 43.

3 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

3.1 Talousarvion sitovuus ja tavoitteiden toteutuminen

Valtuusto päätti vuoden 2022 talousarviosta 9.12.2021. Talousarviossa sitovat kokonaisuudet ovat:

- käyttötalousosa
 - tulosalueen toimintakate
 - talousarvioon sitoviksi merkityt toiminnalliset tavoitteet
- tuloslaskelmaosa
 - tulo-rahoituksen riittävyyttä koskevat tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut
 - toimintatuotot / toimintakulut
 - Vuosikate / poistot
 - Asukasmäärä
 - Verotulot € / asukas
 - Valtionosuudet € / asukas
- Investointiosa
 - hankekohtainen meno ja tulo
- Rahoitusosa
 - lainan nosto-oikeudet (pitkäaikaisten lainojen lisäys)
- henkilöstösuunnitelma
 - talousarviovuosi (kokonaishenkilömäärä)
Kunnanvaltuusto päättää toimien ja virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden muuttamisesta (hallintosääntö 50 §)

YLITORNION KUNTA

Tarkastuslautakunta
2021–2024

Valtuustoon nähden sitovien toimintakatteiden toteumat

- Käyttötalouden toteuma

Käyttötalousosa	TA	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Keskusvaalilautakunta	-8	-2	6	25,72
Tarkastuslautakunta	-19	-25	-6	130,71
Kunnanhallitus	-1 714	-1 536	192	88,88
Perusturvalautakunta sis. erikoissairaanhoito	-25 207	-25 096	111	99,56
Sivistyslautakunta	-7 375	-7 355	21	99,72
Tekninen lautakunta	-750	-515	335	60,58
Käyttötalousosa yhteensä	-32 099	-34 530	410	98,83

Tilikauden aikana on myönnetty lisämäärärahoja seuraavasti:

- Kunnanhallitus 33.000,00 euroa
- Perusturvalautakunta 2.675.000,00 euroa
- Sivistyslautakunta 300.000,00 euroa
- Tekninen lautakunta 100.000,00 euroa

Hallintokuntatasolla toimintakatteen ylityksiä alkuperäiseen talousarvioon nähden oli kaikilla muilla paitsi keskusvaalilautakunnalla ja teknisellä lautakunnalla.

Tulosaluekohtaisia muutetun määrärahan ylityksiä tai tuloarvion alituksia oli seuraavasti:

Tulosaluekohtaisten määrärahojen ylitykset ja alitukset	Poikkeama t€	Toteuma %
Kunnanhallitus	210	88,0 %
Perusturvalautakunta	111	99,6 %
Vanhustyö	-321	104,1 %
Sosiaalipalvelut	-235	105,0 %
Terveyskeskuspalvelut	619	88,7 %
Sivistyslautakunta	21	99,7 %
Perusopetus	10	99,8 %
Varhaiskasvatus	5	99,7 %
Tekninen lautakunta	335	60,6 %
Tekninen hallinto	85	91,1 %
Liikenneväylät ja yleiset alueet	207	52,1 %
Kiinteistötoimi	-59	78,4 %
Ravitsemis-, siivous- ja pesulapalv.	35	135,3 %
Liiketoimi	236	140,4 %

YLITORNION KUNTA

Tarkastuslautakunta
2021–2024

Tuloskehitys ja talousarvion toteutuminen

Tuloslaskelma (t€)	TA + Muutos			
	2022	2021	2022	Tot. %
Toimintatuotot	16 139	15 059	15 034	107,35 %
Henkilöstökulut	-20 694	-19 126	-21 166	97,77 %
Palvelujen ostot	-21 599	-19 814	-23 023	102,81 %
Muut toimintakulut	-6 306	-6180	-6 052	104,20 %
Toimintakulut yhteensä	-50 669	-47 306	-50 669	98,08 %
TOIMINTAKATE	-34 530	-31 247	-34 939	98,83 %
Verotulot	13 756	13 500	12 800	107,47 %
Valtionosuudet	20 675	20 120	20 800	99,40 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-63	108	53	-118,60 %
VUOSIKATE	-162	2 481	-1 286	10,42 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 614	-1 449	-1 622	99,50 %
TILIKAUDEN TULOS	-1 776	1 032	-2 908	55,92 %
Poistoeron ja rahastojen muutokset	141	186	68	206,49 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 635	1 217	-2 840	52,61 %

Investoinnit

Investoinnit toteutuivat noin 39,5 %:sti. Suurimmat investoinnit olivat Kuntotalo-uimahalli 107 t euroa, Aavasaksan kruununnäyttämön kattaminen 142 t euroa, Vesi- ja viemärilaitos 921 t euroa ja Lintutornien uusiminen 175 t euroa.

Rahoitus

Rahoitusosassa oli mittarina lainannosto-oikeudet. Kunta ei ole nostanut pitkäaikaista lainaa tilikauden 2022 aikana.

3.2 Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden / talousarvion toteutuminen

Talousarvion runkona on Ylitornion kuntastrategia. Strategian sisältö on vähintään vaalikausittain tarkistettava ja se on pidettävä kuntalain mukaan yleisesti nähtävillä kunnan tietoverkossa. Tavoitteen pääasiat on esitetty nelikenttänä:

- Tässä met olemma hyviä
- Näitä met parannamma
- Meän mahdollisuuet
- Meän uhkakuvat

Strategiassa on esitetty kunnan arvot ja painopistealueet.

Painopistealueita ovat:

- 1) kuntalainen ja palvelut
- 2) elinvoima ja yrittäjyys

YLITORNION KUNTA

Tarkastuslautakunta
2021–2024

- 3) yhteisöllisyys ja osallisuus
- 4) talous ja henkilöstö
- 5) elämänkaarimalli

Palvelualueiden toiminnalliset tavoitteet on määritelty strategian painopisteiden mukaisesti. Asetetuille tavoitteille on määritelty mittarit, joiden toteutumat kuvataan tilinpäätöksessä. Korona-epidemian takia asetetut tavoitteet saavutettiin vain osittain.

4 TARKASTUSLAUTAKUNNAN MUUT HAVAINNOT JA ARVIOINNIT

4.1 Kunnanhallitus

Tarkastuslautakunta on nostanut huomioksi sähköisen arkistoinnin sekä ohjelmien käyttöönotto takertelee edelleen. Lisäksi on huomattu, että talousmittarit puuttuvat kokonaan. Talousarviota laadittaessa taloutta tulisi ennakoida entistä tarkemmin.

Henkilöstön vaihtuvuus on ollut suurta. Tarkastuslautakunta ehdottaa, että laadittaisiin erillinen henkilöstötilinpäätös. Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota räjähdysmäisesti kasvaneisiin sairaspöissaoloihin. Tarkastuslautakunta ehdottaa, että hallintokunnat kiinnittäisivät erityistä huomiota työhyvinvointiin ja lisääntyneisiin sairaspöissaoloihin.

4.2 Elinkeinotoimi

Elinkeinotoimen toiminnan painopistealueena oli elinkeinotoimintaa tukeva koulutustoiminta sekä elinkeinotoiminnan tukeminen. Elinkeinotoiminnan tukemisen toimenpiteenä oli järjestää toimitiloja tarvitseville vuokraamalla tai myymällä. Arviointikriteerinä toimi osallistuvat yrittäjät. Tavoite oli tältä osin toteutunut ja yrittäjät olivat tyytyväisiä kunnan tarjoamiin palveluihin. Tavoitteena oli sijoittua Lapin kuntabarometrin kärkeen. Ylitornion kunnan yrityspalvelut olivat alle 10 000 asukkaan kunnissa koko Suomessa yhdeksäs.

Tarkastuslautakuntaa huolettaa ikääntyvien pienyrittäjien yritystoiminnan jatkuminen.

4.3 Perusturva

Sosiaali- ja terveystalvet siirtyivät 1.1.2023 Lapin hyvinvointialueen järjestämisvastuulle, joten tämä on viimeinen Ylitornion tarkastuslautakunnan perusturvaa koskeva arviointikertomus. COVID-19 pandemian jatkumisesta ja henkilöstön rekrytoinnin vaikeudesta huolimatta valtuuston asettamat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin, asiakaspalautteen systemaattinen keräys ja käsittely ei ole toteutunut. Taloudelliset tavoitteet eivät toteutuneet.

Vanhustyö

Vuoden 2021 viimeisinä päivinä tapahtuneeseen ODL:n hoivakodin toiminnan siirtoon Ylitornion kunnan vastuulle ei ollut talousarviossa varauduttu ja tehostetun palveluasumisen palveluset-

YLITORNION KUNTA

Tarkastuslautakunta
2021–2024

leitä myönnettiin arvioitua enemmän, joten talousarvio ylittyi. Valtuusto myönsi lisämäärärahan kokouksessaan 14.11.2022.

Terveyskeskuspalvelut

Vuodeosaston potilaspaikkamäärää muutettiin 1.9.2022 alkaen, potilaspaikkoja oli 1.1.2022 - 31.8.2022 kaksikymmentä 1.9.2022 alkaen kaksikymmentäviisi, josta kuormitusluku on laskettu loppuvuodesta. Terveyskeskuspalveluille on myönnetty lisämääräraha valtuustossa 14.11.2022.

4.4 Sivistystoimi

Kevään 2023 aikana vuoden 2022 talousarvion ylitys on käynyt ilmi 4.4.2023 ajetun raportin mukaan. Ylitystä alkuperäiseen talousarvioon on tullut hallinnon, perusopetuksen, vapaa-aikatoimen ja Meän Opiston tulosalueilla.

Yleisesti voi todeta sivistyslautakunnan osalta, että jo talousarvion kirjauksista lähtien asiat eivät ole sujuneet. Jokaisen osa-alueen talousarvio tulisi tehdä mahdollisimman realistiseksi. Myös osavuositarkastusten seuranta on tarkistettava paremmin. Tällöin ei tarvitse toivoa jonkun toisen osa-alueen alittavan laadittua budjettia. Myös talousarvion laadinnassa pitää pelkän laadun rinnalla tarkastella hintalaatu-suhdetta uusien valtionosuuksien eurojen määrään.

Hyvää on eri hankerahoitusten hakeminen yleisesti. Vapaa-aika toimen osalta niitä on haettu ja saatu hyvin.

Huolestuttavinta kuitenkin on sairauslomapäivien kasvu sivistystoimen osalta liki 150%. Onko työnjohto kiinnittänyt tarpeeksi huomiota mahdollisiin ongelmiin työyhteisöissä? Vuonna 2021 sairauspoissaoloja oli 825 päivää ja vuonna 2022 niitä oli 2089 päivää.

Hallinto

Ylitys johtui pääsääntöisesti henkilöstökulujen ylityksestä. Pakolaisten osalta tavoitteiden toteutumisesta ei ole saatavilla numeraalista tulosta esim. työllistymisestä tai suomen kielen hallinnan oppimisesta. Maahanmuuttajia on työllistynyt paikallisiin yrityksiin.

Perusopetus

Perusopetuksessa talousarvio on ylittynyt. Ylitys on huomattu tilinpäätösvaiheessa 4.4.2023 ajettuna raportin mukaan. Talousarvion ylitysanomus on hyväksytty valtuustossa 4.5.2023. Pätevän henkilökunnan rekrytoinneissa on ollut haasteita ja työntekijöiden poissaolot ovat lisääntyneet.

Varhaiskasvatus

Uusi (Aava Peikon) päiväkoti ollut käytössä ensimmäisen kokonaisen vuoden ajan. Vuonna 2021 nostetun lainan lyhennykset alkoivat vuonna 2022 suunnitelman mukaisesti. Varhaiskasvatuksessa tavoitteet saavutettiin pääsääntöisesti hyvin tai osittain.

Keskiasteen koulut

Kunnassa on edelleen pystytty säilyttämään oma lukio. Tähän tulee myös tulevaisuudessa pyrkiä. Keskiasteen koulutuksen osalta herää kysymys, mikä on Ylitorniolaisopiskelijoiden määrä muissa lukioissa, ja mitkä ovat niiden mahdolliset kustannukset Ylitornion kunnalle.

YLITORNION KUNTA

Tarkastuslautakunta
2021–2024

Tornionlaakson kirjasto

Vuonna 2021 saatiin koronasta huolimatta omatoimikirjasto toimimaan sekä Ylitorniolla, että Pellossa. Omatoimikirjastojen käyttö on vakiintunut vuoden 2022 aikana. Kirjastonkäyttäjiltä on saatu positiivista palautetta erityisesti siitä, että asiointi onnistuu myös viikonloppuisin. Kirjaston tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Tornionlaakson kirjastossa huomio kiinnittyy henkilöstölle suunnattuun koulutuksen määrään: 17 päivää/työntekijä tekee melkein yhden kuukauden työpanos/työntekijä.

Meän opisto

Meän opisto toimii myös Pellon kanssa yhdessä. Meän opiston talousarvion toimintakatteen ylitys oli noin 24 tuhatta euroa. Tämä johtui osin siitä, että Opiston piti järjestää poikkeuksellisesti kaksi luku- ja kirjoitustaidon kurssia yhden sijaan. Tämän lisäksi Pellon varsinaisen opetuksen henkilöstökulut ovat ylittyneet. Meän opisto on lisännyt näkyvyyttään ONNO- ja Loisto! -hankkeissa. Etäopetuksesta on tullut osa jokapäiväistä toimintaa. Osaamisperusteisia kursseja ei ole saatu vielä opetustarjontaan. Maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon tason tavoitteet eivät täyttyneet. Kokonaisuudessa tavoitteet ovat toteutuneet hyvin.

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota tilinpäätöksessä esitettyihin laskelmiin opetustuntien määrästä: 7302 opetustuntia ja 2731 oppilasta tekee 2,67 tuntia oppilasta kohden. Ei tunnu aivan oikealta, tuntimäärä on aika pieni oppilasta kohden?

Vapaa-ajan toimi

Vapaa-ajan toimi on panostanut vuoden 2022 aikana liikunnan edistämistyöhön. Tämä on näkynyt muun muassa kuntalaisille tehdyllä liikuntaneuvonnalla. Kesällä järjestettyyn uimakouluun ja kesäleireille osallistui lähes 200 lasta. Kuntotalon toimintaa on käynnistetty koronan jälkeen uudestaan.

4.5 Tekninen toimi

Teknisen toimen tavoitteena oli jatkaa yhteistyötä Rovaniemen kaupungin rakennusvalvonnan kanssa, LVI-insinöörin palkkaaminen sekä kiinteistötietojen ajan tasalle saattaminen.

Yhteistyö Rovaniemen kaupungin rakennusvalvonnan kanssa on jatkunut sopimuksen mukaisesti. Yhdyskuntatekniikan/LVI-insinöörin palkkaamisen haku keskeytettiin toistaiseksi. Isot investointihankkeet ovat käynnistyneet ja niihin on otettu konsulttiapua. Investointihankkeita ovat vesihuoltohanke sekä uimahalli-kuntotalon peruskorjaus. Konsulttiavun johdosta työnjohtoon lisäresurssin palkkaamistarve on vähentynyt. Rakennuskannan inventointia ei saatu tehtyä, koska tätä tehnyt työntekijä siirtyi toisen työnantajan palvelukseen. Haku paikkaan on auki 2023 vuoden alussa.

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Alkkulanraitti siirtyi ELY-keskukselta kunnan hallintaan sekä teiden ja alueiden talvikunnossapitoon on kiinnitetty huomiota.

YLITORNION KUNTA

Tarkastuslautakunta
2021–2024

Kiinteistötoimi

Nuotiorannan koulualue, Suutarinmäen päiväkodin alue sekä Närkinmäen koulurakennus myytiin Huutokaupat.com-sivustolta tulleiden tarjousten perusteella. Meltosjärven viipalekoulu purettiin syksyllä 2022 ostotarjousten puutteen vuoksi.

Aavasaksan laskettelurinteiden talvikauden 2022–2023 lumetusta ei tehty merkittävästi koho-
neiden kustannusten vuoksi.

Ravitsemis, - siivous- ja pesulapalvelut

Ateriapalvelujen selvitystyötä ei saatu päätökseen tilikauden 2022 aikana. Hyvinvointialueelle siirtyminen, epätietoisuus järjestelyvastuusta ja valmistuskeittiön tulevaisuuden toiminnan selvittäminen ei edennyt suunnitelman mukaisesti. Kunta solmi määräaikaisen sopimuksen hyvinvointialueen kanssa vuodeksi 2023, jotta ateriapalveluja voidaan myydä hyvinvointialueelle.

Ateriakuljetusten kilpailutus saatettiin loppuun suunnitelman mukaisesti.

Liiketoimi

Etäluettavien vesimittareiden asentaminen laitettiin tauolle korontilanteen vuoksi, mittareita on vaihdettu jonkin verran korontilanteen salliessa. Reväsvaaran, Ainiovaaran ja Eholammen vedenottamoiden ja Tolpin ylävesisäiliön saneeraustyöt sekä Reväsvaaran-Tolppi syöttövesijohdon rakentaminen aloitettiin syksyllä 2022.

Hanketoiminta

Ylitornion kunta on hakenut Leader Pohjoisin Lappi -ryhmältä hankerahoitusta kahden Meltosjärvellä sijaitsevan lintutornin rakentamiseen/kunnostamiseen. Hankkeen nimi: Meltosjärven linnustollinen monimuotoisuus osaksi kylämatkailua. Hankkeen valmistelussa ja toteutuksessa ovat toimineet Avoimet miljööt- ja aidot elämykset -hanke ja Ylitornion kunnan tekninen toimi. Hankkeen toteutusaika: 1.8.2021 – 30.12.2022.

Mainitun hankkeen kustannusarvio (117.210,00 €) osoittautui noin 50.000,00 euroa liian pieneksi. Hanketoiminnassa tavanomainen menettely tapauksissa, missä hanketta ei voida toteuttaa haetun suunnitelman mukaisesti, on laatia muutossuunnitelma. Muutossuunnitelmassa ehdotetaan hanketta muutettavaksi (supistettavaksi suunnitellun hankkeen kustannuksia) siten, että hankkeelle varatut rahat riittävät hankkeen toteuttamiseksi.

Tekninen johtaja Jarmo Jaakon tarkastuslautakunnalle 10.2.2023 antaman selvityksen ja muiden asiasta saatujen selvitysten perusteella Ylitornion tekninen toimi ei menetellyt siten kuin hanketoiminnassa yleensä menetellään. Teknisen toimen toimesta kunnostettiin edellä mainittuun hankkeeseen kuulunut ns. Pitkäperän lintutorni ikään kuin se ei olisi kuulunut oleellisena osana edellä mainittua hanketta.

Edellä mainituista seikoista johtuen on ilmeistä, että Ylitornion teknisessä toimessa ei ole hanketoimintaan tarvittavaa osaamista. Vaikuttaa siltä, että hanketoimintaosaamista ei ole kaikilla muillakaan hanketoimintaa valmistelevilla tai hanketoiminnasta päättävillä henkilöillä. Kunnan talouden nähtävissä olevan kiristymisen vuoksi hanketoiminnalla saatavalle rahoitukselle tulee kunnassamme entistä suurempi tarve. Tästä johtuen tarkastuslautakunta esittää, että Ylitorni-

YLITORNION KUNTA

Tarkastuslautakunta
2021–2024

on kunta järjestää ensi tilassa hanketoimintakoulutusta kaikille niille, jotka valmistelevat hankkeita taikka osallistuvat niistä tehtäviin päätöksiin.

4.6 Tytäryhtiöt

Alkkulan Aluelämpö Oy

Tavoitteena oli hyötysuhteen parantaminen ja sen seuraaminen sekä kaukolämpöverkoston jatkaminen ainoastaan taloliittymien osalta, mikäli tulee uusia kuluttajia.

Kirkonkylän uudesta lämpökeskuksesta tuotettiin lämpö koko verkostoon ja Nuotiorannan lämpökeskus toimi vain varavoimakoneena, mutta sitä ei ollut tarvetta käyttää vuonna 2022. Kaukolämpöverkostoon uusia liittyjiä tuli 6 ja käytön lopetti 1. Vuosi 2022 oli yhtiön 38. toimintavuosi ja hallitus piti neljä kokousta toimintavuoden aikana.

Tilikauden tulos oli 111 tuhatta euroa ylijäämäinen.

Ainiovaaran Kiinteistöt Oy

Toiminta-ajatuksena on tarjota kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja turvallisuudelta ja luonnonläheiseltä alueelta, kuntakeskuksen välittömästä läheisyydestä, mutta myös sivukyliltä.

Vuokrattavien asuntojen määrä vuoden 2022 lopussa oli 216 kpl, tyhjiä vuokrattavia asuntoja oli 44 kpl, osa niistä remontin tarpeessa. Meijerin molemmat rivitalot ovat tyhjiillään ja Sahaherrantie/Aittarovantielle on saatu lisää asukkaita. Mäntyrevin vuokratalot sekä C- ja D-talot odottavat purkua. Asuntoihin on asennettu valokuituyhteyksiä ja tehty huoneistoremontteja mm. sisämaalauksia sekä lattioiden ja pesuhuoneiden uusimisia.

Yhtiön tilikausi oli 135 tuhatta euroa alijäämäinen.

4.7 Muut kysymykset ja havainnot

Tarkastuslautakunta toivoo edelleen, että kunta laatisi erillisen henkilöstökertomuksen. Se auttaisi kunnan henkilöstöasioiden johtamisessa, työhyvinvoinnin kehittämisessä sekä henkilöstövoimavarojen raportoinnissa.

YLITORNION KUNTA

Tarkastuslautakunta
2021–2024

5 TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tilintarkastajan tekemä tarkastus on tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tehty riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että kunnan hallintoa ja taloutta on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille vuodelta 2022.

6 ALLEKIRJOITUKSET

Ylitorniolla toukokuun 24. päivänä 2023

Asta Väisänen
puheenjohtaja

Tapio Hasa
varapuheenjohtaja

Erkki Kumpula
jäsen

Kaarina Lohiniva
jäsen

Tuula Parikka
jäsen